

מסורת הש"ס

א) [עין מוס' לקמן קכ.
ד"ה אלף לאו,] ב) לקמן
קכ"א: ג) ג"ז ס"ד, ד) לקמן
ע"ד: ה) [ולעיל כט:],
ו) פסחים כ"ג: ז) כ"ב לקמן
ח) [לקמן ל"ז:] ט) [לקמן ל"ח:]
י) [לקמן ס"א:] י"א) ויקרא
י"ב) [וי' ויז' ע"ד:]

תורה אור השלם

1. רק הדין לא תאכלו
על הארץ תשפכנו
פקמים: דבריו כי טז

גילוי הש"ס

גמ' היה בקדשים מי
איבא: עין יומא ס"ד ע"א
מ"ד' דהיימו:

מוסף רש"י

מי מצטרף סימן ראשון לסימן שני.
גריסין, והבי מביניו ליה
סימן ראשון כשמשטה
עוד אבר זה בחמה היה
בל המחר ק"י בחילה
ומשאל אין מחמת סימן
שני על זה אבר זה אלף
לטהרו מירי נבלה כחמה
וח"כ' מנג טרפה שחוטא,
מי מצטרף סימן ראשון
שכל לו לטהר ולהמיר, עם
זה שאינו על אלף לטהר,
להעלו מיה לטהר הוול
ושיטה ש"ן נכ"ן [קטון
ס"ט]. ומולחו יפה יפה.
ויתר מנבא אהר, מפני
שלא הספיק דמו לנשא
וכחוחו נבלה בחמה,
לפי ששפכה מוחה,
שמה היה מתאמת ומולח
דמה יפה [קטון קכ"א].
וממתין לה עד שתצא
נפשה. דתמילא פלרע
מיות [סנהדרין סד]. שנת
לאוכל מניחמה קודם שנת
נפשה שיהא בלחם עטל,
שנאמר לה תאכלו על
הדם [ואמתתה לדיב
עטלם הוה [קטון ס"ט].
אחד עבדים כ"ו. הוולח
ומחר לשרלא הוחר
אף לעבדים ולעבד מיר
לשרלא: ש"י מייסדי
אסור [ש"ס]. מסייע ליה
לרב אידי. ה' אף קמי
ש"ס עבדים עומר זו [ש"ס].
הרצועה שבריא. [ש"ס].
בשר זה טוב לרפואה [ש"ס].
הוה עצמו וכו' בידם ליה
צריך. כל עמה ועיקרה
של שחיטת קדשים [ש"ס].
היא נריכה [ע"ז כ"ט].
דם שנשפך במים, דם
חולין שאין חשן לקבלו
בכלי מבושיל. דליתקם
למים, אכל דם קדשים
מתקבל בכלי ואין קמיט
למנוח ואינו נשפך לאיבוד
כמים אינו מבושיל, דלא
ליתקם למים [פסחים ט"ז].

שיטה מקובצת

א) ע"כ לא איבעיא
וכו' השתא אדריה:
ב) הדריא כמי שהצדיקה
מן בהמה: ג) ולא
אין מביחה תליא ליה
מלתא: ד) דם הגושף
כמים היו כמים ומכשר
הס"ד: ה) והוא נמי נימא
שאני עובדי כוכבים דלא:
ו) על הכוכבים כטהורים
בשלמא התם לרבנן א"ע:
ז) כיון שבר אבר מן החי
אסור לשרלא: ח) ויל
ד"מ' אסור אבר מן
החי וידוהי משום דבעיא
שחיטה וא"ע:
ט) וז"ל ד"ה הוולח
ומחר לשרלא הוחר
אף לעבדים ולעבד מיר
לשרלא: י) מייסדי
אסור [ש"ס]. מסייע ליה
לרב אידי. ה' אף קמי
ש"ס עבדים עומר זו [ש"ס].
הרצועה שבריא. [ש"ס].
בשר זה טוב לרפואה [ש"ס].
הוה עצמו וכו' בידם ליה
צריך. כל עמה ועיקרה
של שחיטת קדשים [ש"ס].
היא נריכה [ע"ז כ"ט].
דם שנשפך במים, דם
חולין שאין חשן לקבלו
בכלי מבושיל. דליתקם
למים, אכל דם קדשים
מתקבל בכלי ואין קמיט
למנוח ואינו נשפך לאיבוד
כמים אינו מבושיל, דלא
ליתקם למים [פסחים ט"ז].

השוחט פרק שני חולין

לג.

עין משפט
נר מצוה

ע"א מ"י פ"ג מהל'
אבות הטומאה
הליט:
ע"ב מ"י פ"ג מהל'
שחיטה הליט סג
עשין סג טו"ע י"ד ס"י
טו טע"ף ג' [אמן] שם
טו"ע י"ד ס"י כו ועין
[טור]:
ע"ה ג' מ"י צ"ח פ"ט
מהל' מלכים ומה
שכתב צוה ה"כ"ט כ"ל"ג
וע"י צ"ט י"ד ס"י כו:
ע"ז ה' מ"י פ"א מהל'
שחיטה הליט טו"ע
י"ד ס"י כו ועין צ"ט:
ע"ז ה' מ"י פ"ד מהל'
מלכות אסורות
ה"ל"ג סג שם טו"ע
ע"ז ס"י כו טע"ף כז:
ע"ז ו' מ"י פ"ח מהל'
אבות הטומאה
הליט:
ע"ז א' מ"י שם פ"ק
ה"ל"ג:
פ' ח' מ"י פ"י מהל'
טומאת אולתן ה"ט"ז
ו'פ"א מהלכות פסולי
המוקדשין ה"ל"ה לו
וע"ש:
פ"א ט' מ"י פ"י מהל'
טומאת אולתן ה"ל"ז
ו'פ"ג מהל' אבות הטומאה
ה"ל"ג:

רבינו גרשום

לעולם לא הדר ביה
[אלכומר לא אמר דמתר
לכומר והוא אמר טענה זו
דבעי למיהוד: אמר רב
אחא בר יעקב שבע מיה
מדר' שמעון בן לקיש
מומנין ב'י. לכומר לריש
לקיש דכבורא ליה שחט
את הקנה ואח"כ ניקבה
הריאה כשהר דאמרינן
כמו דנמנא בדיקולא
דמיא הכא נמי כיון
שחטת הסימנין אמרינן
בני מעין שחולין [בקה
אמרינן] [בושט] כמה
אין מומנין עובד כוכבים
עליון? דמחיים ליה וכל
גמיר בהו מיתה וכאבר
מן החי דמי ולחן אסור
אבר מן החי אבל לשרלא
דבשחיטה תליא מילתא
לית לן בה: תניא דלא
כרב אחא בר יעקב.
לכומר דחוינן דמומנין
עובד כוכבים אפי'
[מחיים] [ואבני מעיינים]:
הרצועה שבריא. לכומר
לשון בריא דאכול כבית
דמסאבות. זה שלא נטל
ידיו: ידים שניות הן ואין
לכומר מאי קרינן
ידים שניות שהגוף תהוה
ירידים חשבות טמאות
אי נגע בשוף כל הגוף
טמא אלא איהוה שגופו
טהור ורידו טמאות שנגע
באובלין טמאי שהאובל
ראשון ורידו שניות ואין
שני עושה שלישי בחולין:
הכא בחולין שלקחן בכסף
מכשר כו' אי מה חולין
אמרינן הא יצא מהם
דאין נאכלין בידים
מסאבות בחולין שלקחן
בכסף ודלא כרי מאיר
כו' דהא

א) [עין מוס' לקמן קכ.
ד"ה אלף לאו,] ב) לקמן
קכ"א: ג) ג"ז ס"ד, ד) לקמן
ע"ד: ה) [ולעיל כט:],
ו) פסחים כ"ג: ז) כ"ב לקמן
ח) [לקמן ל"ז:] ט) [לקמן ל"ח:]
י) [לקמן ס"א:] י"א) ויקרא
י"ב) [וי' ויז' ע"ד:]

מוצ'חו יפה ומודיחו יפה יפה. הא ללא חלוקה קמייתא
כגון לחלליה צי טבחי כדאמר צפרק כל השבט [לקמן דף
ק"ג]. אי נמי משום דאיירי בצבא בית השחיטה ולא הוולח לזכור
ולקדיה איירי אי נמי מיירי לזלי אף ע"ג לזלי לא צעי מליחה שאני
הכא שנחתך קודם שחלף נפשה מצית
השחיטה ועדף מצישרא דאסמיק
צפ' כילד זולין [פסחים דף ע"ד]:
אחד עובד כוכבים ואחד ישראל
מותרין בו. משמע דטעמא
משום דליכא מידי דלישראל שרי
ולעובד כוכבים אסור ותימה דצפרק
ארבע מיתות [סנהדרין דף נ"ג]. פריך
והא איכא יפת תואר ומשני שאני
עובדי כוכבים ללאו צי כיצוץ ויניחו
וה"נ י' שאני עובדי כוכבים ללאו
צני שחיטה ויניחו כדאמר לעיל ואין
להקשות מהא דלאמר פרק ל' מיתות
[ס' דף נ"ג]: עובד כוכבים ששבת
חייב וכן העוסק צמורה דדצבר
שהוא מצוה לשראל לעשות לא שייך
למומר מי איכא מידי דלישראל
שרי וכו' ואע"ג דלאמר אפילו ששבת
צני ששבת חייב מכל מקום לא
דמי חולין ויש מלות שציתה לשראל
כמו ששבת ואע"ג דזן נח נהרג
על העוצרים כדאמר התם וישראל
אינו נהרג נהי דפטור מ"מ לא שרי
וא"כ דצפרק גיד הנשה [לקמן
דף ק"ג]. דפליגי אס נהרג אבר מן החי
צטמא ואמרינן מחלוקת בישראל אלף
צצני נח דצרי הכל מוחרין על
הטמא כטהורין צלמא לרבנן
אע"ג דלחין שרלא מוחרן על אבר
מן החי דטמא מ"מ אסיר ליה משום
טמא ולא אשכחתי דלישראל שרי
ולעובד כוכבים אסור אלף ל' מאיר
דלאמר דלחין נהרג אלף צבמהה טעורה
צצנז והא איכא אבר מן החי דמיות
ועופות הטהורין דלישראל שרי ולעובד
כוכבים אסור כו' תימא דלא חייסינן
כיון י' דסתם אבר מן החי אסור
לישראל א"כ מאי פריך התם צפ' ארבע
מיתות [סנהדרין דף נ"ג]. מגול דפחות
משוה פרוטה וי"ל דמכל מקום י' א"ז
מן החי דיהוה אסור משום דבעיא
שחיטה אע"ג דעובד כוכבים אסור
צמטהו צצר וגידיים וע"ס וישראל לא
מיתסר אלף צצית צצר הא אומר
ר' יומטן י' דחלי שיעור אסור מן
התורה ולריש לקיש דלאמר חלי שיעור
מוחר מן התורה דלמא לית ליה ההוא
כללף אלף סצר לה כמ"ד הכא אין
מומנין עובדי כוכבים על צני מעיים:
השוחט בהמה חיה ועוף ולא
יצא בו'. משמע דם

מי מצטרף סימן ראשון לסימן שני לטהרה
מידי נבלה או לא עד כאן לא איבעיא לן
אלא לטהרה מידי נבלה אבל באכילה
אסורה א"ל רב אחא בר רב לרבינא דלמא
לעולם לא הדר ביה ור' זירא דלבריו דרבא
קאמר וליה לא סבירא ליה אמר רב אחא
בר יעקב ישמע מינה מדר' שמעון בן לקיש
מומנין ישראל על בני מעיים [ואין מומנין
עובדי כוכבים על בני מעיים מאי טעמא
ישראל דבשחיטה תליא מילתא כיון דאיכא
שחיטה מעלייתא אישחוריהו עובדי כוכבים
דבנחוריה סוגי להו ובמיתתה תליא מילתא הני
כאבר מן החי דמו אמר רב פפא הוה יתיבנא
קמיה דרב אחא בר יעקב ובעי דאימא ליה
מי איכא מידי דלישראל שרי ולעובד כוכבים
אסור ולא אמרי ליה דאמינא הא טעמא
קאמר תניא דלא כרב אחא בר יעקב ה"ה הרוצה
לאכול מבמהה קודם שתצא נפשה חותך
כוית בשר מבית השחיטה ומולחו יפה יפה
ומדיחו יפה יפה וממתין לה עד שתצא נפשה
ואוכלו אחד עובד כוכבים ואחד ישראל
מותרין בו מסייע ליה לרב אידי בר אבין
דאמרי רב אידי בר אבין אמר ר' יצחק בר
אשיאי הרוצה שיבריא חותך כוית בשר מבית
שחיטתה של בהמה ומולחו יפה יפה ומדיחו
יפה יפה וממתין לה עד שתצא נפשה אחד
עובד כוכבים ואחד ישראל מותרין בו:
מתני' השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא
מהן דם כשרים ונאכלין בידים מסואבות לפי
שלא הוכשרו בדם [ר' שמעון אומר הוכשרו
בשחיטה: ג' טעמא דלא יצא מהן דם הא
יצא מהן דם אין נאכלים בידים מסואבות
אמאי ידים שניות הן ו'אין שני עושה שלישי
בחולין וממאי דבחולין עסקינן דקתני חיה
דאילו קדשים חיה בקדשים מי איכא ותו אי
בקדשים כי לא יצא מהן דם כשרה [הוא
עצמו לדם הוא צריך ותו אי בקדשים כי יצא
מהן דם מי מכשיר [והאמר ר' חייא בר אבא
אמר רבי יוחנן מנין ה'דם קדשים שאינו
מכשיר שנאמר ועל הארץ תשפכנו כמים
דם שנשפך כמים מכשיר שאינו נשפך כמים
אינו מכשיר ותו אי בקדשים כי לא יצא
הקדש ידקיי"ל ח"בית הקדש מכשרתה א"ר
נחמן אמר רבה בר אבוב הכא בחולין שלקחן
בכסף מעשר עסקינן ודלא כר"מ דתנן
כל

מי מצטרף סימן ראשון לסימן שני לטהרה
מידי נבלה או לא עד כאן לא איבעיא לן
אלא לטהרה מידי נבלה אבל באכילה
אסורה א"ל רב אחא בר רב לרבינא דלמא
לעולם לא הדר ביה ור' זירא דלבריו דרבא
קאמר וליה לא סבירא ליה אמר רב אחא
בר יעקב ישמע מינה מדר' שמעון בן לקיש
מומנין ישראל על בני מעיים [ואין מומנין
עובדי כוכבים על בני מעיים מאי טעמא
ישראל דבשחיטה תליא מילתא כיון דאיכא
שחיטה מעלייתא אישחוריהו עובדי כוכבים
דבנחוריה סוגי להו ובמיתתה תליא מילתא הני
כאבר מן החי דמו אמר רב פפא הוה יתיבנא
קמיה דרב אחא בר יעקב ובעי דאימא ליה
מי איכא מידי דלישראל שרי ולעובד כוכבים
אסור ולא אמרי ליה דאמינא הא טעמא
קאמר תניא דלא כרב אחא בר יעקב ה"ה הרוצה
לאכול מבמהה קודם שתצא נפשה חותך
כוית בשר מבית השחיטה ומולחו יפה יפה
ומדיחו יפה יפה וממתין לה עד שתצא נפשה
ואוכלו אחד עובד כוכבים ואחד ישראל
מותרין בו מסייע ליה לרב אידי בר אבין
דאמרי רב אידי בר אבין אמר ר' יצחק בר
אשיאי הרוצה שיבריא חותך כוית בשר מבית
שחיטתה של בהמה ומולחו יפה יפה ומדיחו
יפה יפה וממתין לה עד שתצא נפשה אחד
עובד כוכבים ואחד ישראל מותרין בו:
מתני' השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא
מהן דם כשרים ונאכלין בידים מסואבות לפי
שלא הוכשרו בדם [ר' שמעון אומר הוכשרו
בשחיטה: ג' טעמא דלא יצא מהן דם הא
יצא מהן דם אין נאכלים בידים מסואבות
אמאי ידים שניות הן ו'אין שני עושה שלישי
בחולין וממאי דבחולין עסקינן דקתני חיה
דאילו קדשים חיה בקדשים מי איכא ותו אי
בקדשים כי לא יצא מהן דם כשרה [הוא
עצמו לדם הוא צריך ותו אי בקדשים כי יצא
מהן דם מי מכשיר [והאמר ר' חייא בר אבא
אמר רבי יוחנן מנין ה'דם קדשים שאינו
מכשיר שנאמר ועל הארץ תשפכנו כמים
דם שנשפך כמים מכשיר שאינו נשפך כמים
אינו מכשיר ותו אי בקדשים כי לא יצא
הקדש ידקיי"ל ח"בית הקדש מכשרתה א"ר
נחמן אמר רבה בר אבוב הכא בחולין שלקחן
בכסף מעשר עסקינן ודלא כר"מ דתנן
כל